

Regnskapsanalyse: Nøkkeltallsberegning

TEKLED: FASE 1 ÅR 3

Mål for øvingen:

- Kjenne til og kunne kalkulere ulike nøkkeltall.
- Forstå nøkkeltallenes betydning, og forstå hvorfor de er viktige for interne og eksterne interessenter.
- Forstå hvordan skatt påvirker nøkkeltallene

Forkunnskaper:

En eller begge av de følgende:

- Notat om nøkkeltall på It's Learning
- Studering av relevant faglitteratur

Data fra simulator:

- Tall fra regnskap og balanse

Skal gjøres:

- Regne ut valgte nøkkeltall
- Besvare spørsmål angående formål med nøkkeltall
- Besvare spørsmål angående skatts påvirkning på nøkkeltall

Vurdering:

- Gjøres automatisk av Hubro Business Simulation når øvingen er utført av studentene. Alle nøkkeltall må være regnet ut korrekt, og svar på øvrige oppgaver må være korrekt.
- Belønning: øke EK + kasse/bank med 10 000 etter simulatoren går videre til neste fase, og hvis øvingen er besvart 80% riktig eller mer.

Øvingstekst og oppgaver:

Introduksjon:

Styret vil øke selskapets egenkapital, og derfor kontakte potensielle investorer. For å forberede dette arbeidet ønsker de at dere som ledergruppe skal kalkulere bedriftens nøkkeltall, i tillegg til å besvare noen relaterte spørsmål. Nøkkeltallene skal hjelpe investorene å ta en beslutning om å investere i selskapet eller ikke. Hvis dere som ledergruppe gjør denne jobben korrekt vil styret sørge for å øke bedriftens egenkapital med 10 000, og dermed også øke kasse/bank tilsvarende. Pengene kommer inn i januar samme år.

Nøkkeltallene kan hjelpe dere i å planlegge videre drift. De kan peke på hvilke økonomiske styrker og svakheter deres beslutninger har ført til, og kan brukes som et grunnlag for å forbedre bedriftens økonomi.

Oppgave 1-6 (9% hver): Regn ut nøkkeltallene for forrige år.

Formål: Kjenne til og kunne kalkulere ulike nøkkeltall.

Type: Utrekning.

Obs:

- Når man skal regne ut et nøkkeltall for et gitt år hentes tallene fra regnskapet til det gjeldende året, og fra den utgående balansen for året (inngående balanse året etter, som vises i simulatoren). Dere må derfor benytte regnskap fra forrige år og inngående balanse for dette året for å kalkulere nøkkeltallene til forrige år. **For eksempel** om man skal regne nøkkeltall for år 1, så benytter man tallene under kolonnen 'utgående år 1', som er da de endelige balansetallene for år 1, som vi er ute etter. For gjennomsnittlig total kapital ville man da brukt både utgående år 0 og år 1.
- **Følgende regnskap er brukt som underlag:** $230 * 20 - 100$
- Nøkkeltall kan presenteres på ulike måter i ulike lærebøker. Formlene brukt i simulatoren vises over hver oppgave.
- Simulatoren ser bort fra skatt.

Svar: 5% feilmargin godtas.

Vurdering: Resultatene fra hver utregning sammenlignes med samme utregning gjort automatisk på tall fra regnskapet og balansen i det gitte året. Under følger formlene for å gjøre vurderingen av de ulike nøkkeltallene og kort info om hvert av nøkkeltallene. For at oppgaven skal vurderes som gjort riktig må alle besvarelsene til de ulike nøkkeltallene tilsvare de automatisk utregnede nøkkeltallene. 5% feilmargin godtas.

Nøkkeltall Lønnsomhet	Formel	Info om nøkkeltall
Totalkapital- rentabilitet før skatt	<p>Totalkapitalrentabilitet = ((ordinært resultat før skatt+ rentekostnader)/gjennomsnittlig totalkapital)*100%</p> <p>Gjennomsnittlig totalkapital beregnes ut fra gjennomsnittet av totalkapitalen mellom 1. januar og 31. desember i året den skal regnes ut for. I simulatoren presenteres inngående balanse (IB) for hvert år. Denne tilsvarer utgående balanse fra foregående år. Beregningen av gjennomsnittlig totalkapital gjøres derfor på følgende måte:</p> <p>Gjennomsnittlig totalkapital for år X = ((sum eiendeler i IB for år X) + (sum eiendeler i IB for år X+1))/2.</p>	Måler avkastning på den samlede kapitalen.
Egenkapital- rentabilitet før skatt	<p>Egenkapitalrentabilitet = (ordinært resultat før skatt/gjennomsnittlig egenkapital)*100%</p> <p>Gjennomsnittlig egenkapital beregnes ut fra gjennomsnittet av egenkapitalen mellom 1. januar og 31. desember i året den skal regnes ut for. I simulatoren presenteres inngående balanse (IB) for hvert år. Denne tilsvarer utgående balanse fra foregående år. Beregningen av gjennomsnittlig egenkapital gjøres derfor på følgende måte:</p> <p>Gjennomsnittlig egenkapital for år X = ((sum egenkapital i IB for år X) + (sum egenkapital i IB for år X+1))/2.</p>	Måler lønnsomhet av eiers investering før skatt.
Nøkkeltall Likviditet	Formel	Info om formel
Likviditetsgrad 1	Likviditetsgrad 1 = omløpsmidler / kortsiktig gjeld	Måler bedriftens evne til å betale kortsiktig gjeld.
Likviditetsgrad 2	Likviditetsgrad 2 = (kasse/bank + kundefordringer) / kortsiktig gjeld	Måler bedriftens evne til å på kort sikt kunne betale kortsiktig gjeld.
Nøkkeltall Finansiering og soliditet	Formel	Info om formel
Gjeldsandel	(gjeld/totalkapital)*100%	Sier noe om bedriftens soliditet, som gir uttrykk for bedriftens evne til å tåle tap. En bedrift

		med lav gjeldsandel, har god soliditet.
Gjeldsgrad	$(\text{gjeld}/\text{egenkapital}) \cdot 100\%$	Måler forholdet mellom finansiering fra eksterne og eierne.

Oppgave 7 (15%)

Formål: Forstå nøkkeltallenes betydning, og forstå hvorfor de er viktige for interne og eksterne interessenter.

Type: Flervalgsoppgave (ett riktig svar)

Spørsmål: Hva er formålet med nøkkeltall? Det er ett riktig svaralternativ.

Svar: Svaralternativer:

1. Nøkkeltall er nyttig for å kunne undersøke bedriftens økonomiske tilstand, lønnsomhet og faren for konkurs.
2. Nøkkeltall gir oss verdien av selskapets aksjer.
3. Nøkkeltallene vil alltid gi korrekt rangering av bedrifter. For eksempel er det alltid best å gi lån til den av to bedrifter som har høyest likviditetsgrad.
4. Nøkkeltall brukes av staten for å sjekke at regnskapet er korrekt utført.

Vurdering:

Riktig: 1

Galt: 2, 3, 4

Oppgave 8 (15%):

Formål: Forstå hvordan rentekostnader påvirker rentabiliteter.

Type: Flervalgsoppgave (ett riktig svar)

Spørsmål:

Anta at følgende gjelder for en bedrift:

- Verdien til balansepostene for en bedrift er de samme i påfølgende perioder.
- Alle inntektsposter og kostnadsposter unntatt rentekostnadene er også uforandret mellom periodene.
- Skattesatsen er den samme.

Hva blir effekten på egenkapitalrentabiliteten og totalkapitalrentabiliteten av at rentekostnadene øker fra periode én til periode to?

Svar: Svaralternativer:

1. Både totalkapitalrentabilitet og egenkapitalrentabilitet går ned.
2. Både totalkapitalrentabilitet og egenkapitalrentabilitet går opp.
3. Totalkapitalrentabiliteten er uforandret mens egenkapitalrentabiliteten går ned.
4. Totalkapitalrentabiliteten er uforandret mens egenkapitalrentabiliteten går opp.

Vurdering:

Riktig: 3

Galt: 1, 2, 4

Oppgave 9 (16%):

Formål: Forstå hvordan varelager påvirker likviditetsgrader.

Type: Flervalgsoppgave (ett riktig svar)

Spørsmål: Fra periode én til periode to øker verdi av varelager i balansen til en bedrift mens eiendeler for øvrig og gjeldsposter er uforandret. Hva blir effekten på likviditetsgrad 1 (current ratio) og likviditetsgrad 2 (acid test ratio) av økningen i varelager?

Svar: Svaralternativer:

1. Begge likviditetsgradene er uforandret.
2. Likviditetsgrad 1 øker mens likviditetsgrad 2 er uforandret.
3. Likviditetsgrad 1 synker mens likviditetsgrad 2 er uforandret.
4. Likviditetsgrad 1 synker mens likviditetsgrad 2 øker.

Vurdering:

Riktig: 2

Galt: 1, 3, 4

For foreleser:

Refleksjons/debriefingsspørsmål for felles diskusjon i teamet eller i klassen:

- Hvorfor er det viktig å ha oversikt over bedriftens nøkkeltall?
- Hva kan de ulike nøkkeltallene hjelpe oss med?
- Hvordan vet man om det er gode eller dårlige tall?
- Hvordan påvirker skatt og avgifter nøkkeltallene?
- Hvordan kan nøkkeltall hjelpe oss til å se på en bedrifts utvikling over tid?
- Hvilke nøkkeltall er interessant for ulike interessenter som eiere, ansatte og potensielle investorer?
- Hvordan kan dere benytte nøkkeltallene til å forbedre hvordan dere utvikler og driver deres bedrift?
- Hvilke nøkkeltall ville du være mest opptatt av dersom du tenkte på å kjøpe aksjer i et selskap? Enn hvis du tenkte på å kjøpe obligasjoner, det vil si låne penger til selskapet?
- Hva kan gjøre at nøkkeltall er misvisende?
- Hvilken form for annen informasjon ville du innhente før du investerer penger i et selskap?